

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

31. marts 2023

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 2 vedr. KOM(2022)0583 (Alm. del) af 7. marts 2023 stillet efter ønske fra Marianne Bigum (SF)

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, om EU-indikatoren for medlemslandenes offentlige nettoudgifter i Kommissionens meddelelse om EU's reform af de finanspolitiske regler er et nyt begreb? Medfører den en ny opgørelse af udgifterne, og hvilken betydning får det for udgiftslofterne?

Svar

Kommissionen offentliggjorde i november 2022 en meddelelse med et overordnet udspil til en reform af EU's finanspolitiske regler. Kommissionen foreslår bl.a., at de finanspolitiske regler og samarbejdet om efterlevelse af reglerne forankres i nogle udgiftslofter på basis af en indikator for de *offentlige nettoudgifter*, dvs. de faktiske offentlige udgifter fratrukket renteudgifter, konjunkturfølsomme ledighedsudgifter (fx arbejdsløshedsunderstøttelse) og udgifter finansieret af EU-midler (fx strukturfondene) samt diskretionære indtægtsforøgende- eller reducerende tiltag, fx skatte- og afgiftsændringer¹.

Kommissionen lægger i sit udspil op til, at overvågningen af udgiftslofterne på basis af de *offentlige nettoudgifter* skal erstatte overvågningen under de eksisterende regler, der indebærer en samlet vurdering af dels landenes mellemfristede mål for den strukturelle saldo og dels en udgiftsregel. Denne eksisterende udgiftsregel indebærer, at væksten i landenes nettoudgifter ikke må overstige den potentielle vækst i BNP (dvs. den skønnede årlige BNP-vækst over en 10-årig periode).

Nettoudgifterne i de eksisterende regler defineres som de faktiske offentlige udgifter fratrukket renteudgifter, konjunkturfølsomme ledighedsudgifter, udgifter finansieret af EU-midler og ændringer i investeringsniveauet (forskellen mellem investeringerne i det pågældende år og gennemsnittet af investeringer i de seneste fire år) samt diskretionære indtægtsforøgende- eller reducerende tiltag.

¹ Kommissionen har i et notat af 27. marts 2023 specificeret, at *udgifter finansieret af EU-midler* også skal fratrækkes i beregningen af de offentlige nettoudgifter under Kommissionens udspil. Det fremgik ikke eksplicit af Kommissionens udspil fra november 2022.

Forskellen på nettoudgifterne under udspillet til nye regler og eksisterende regler er således umiddelbart, at man ikke fratrækker ændringer i investeringsniveauet ifølge udspillet til nye regler. Der er dog ikke truffet endelig beslutning om udformningen af indikatoren.

Kommissionens udspil lægger op til, at landene skal udarbejde nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitik, hvor landene skal fastsætte årlige udgiftslofter baseret på indikatoren for de *offentlige nettoudgifter*. Udgiftslofterne i landenes planer skal fastsættes i lyset af en form for retningslinjer fra Kommissionen for lande med gældsudfordringer, hvilket med de aktuelle økonomiske udsigter ikke omfatter Danmark. Udgiftslofterne skal sikre efterlevelse af krav til en holdbar udvikling i den offentlige gæld samt understøtte, at det faktiske underskud på de offentlige finanser ikke overstiger 3 pct. af BNP.

Det bemærkes, at Kommissionen i sit udspil lægger op til, at landene fortsat skal kunne anvende nationale budgetregler baseret på den strukturelle saldo, såsom underskudsgrænsen for den strukturelle saldo i den danske budgetlov. Rådet (ECOFIN) har 14. marts 2023 vedtaget konklusioner angående en reform af EU's finanspolitiske regler, der lægger op til at fastholde Kommissions udspil på dette punkt.

Fsva. den konkrete vurdering af betydningen for udgiftslofterne i budgetloven er der indhentet følgende svarbidrag fra Finansministeren:

”Budgetlovens underskudsgrænse implementerer bestemmelser i den såkaldte Finanspakt, der indgår i en mellemstatslig aftale mellem en række EU-lande. Fsva. udgiftsstyringen med udgiftslofter i den danske budgetlov er der tale om nationalt fastsatte rammer, der ikke er forankret i EU's finanspolitiske regler. Kommissionens udspil til en EU-indikator for de *offentlige nettoudgifter* vurderes således ikke at få praktisk betydning for den danske udgiftsstyring og udgiftslofterne i budgetloven.”

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Fungerende økonomiminister